

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Notesbog 11 : 1842-02-01

Citation: Kierkegaard, Søren: "Notesbog 11 : 1842-02-01", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 19*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Jette Knudsen; Johnny Kondrup; Alastair McKinnon, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2001 , s. 13r. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-not11-txt-shoot-n37.pdf> (tilgået 05. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 19

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden. [Læs CC0-erklæringen](#)

Not11:37

37. et 38.

d. 1 Febr.

[a] (han læser 2 Timer af Gangen).

Epocherne i den mythologiske Proces.

1^t Epoche A. Processen begynder med hiint Princip's schrankenlose Seyn, i hvis Magt B befinder sig. det er ikke Forestillinger men Principet selv har bemægtiget sig Bevidstheden, som ikke har Frihed mod det. Mskets Væsen er sat tilbage i Tiden før al Natur; thi hiint Princip er Naturens Prius, og forsaavidt er dette Princip det natur-widrige, som ikke vil vide om Natur, da det blev Grundlag for Naturen ved at beskrænkes. Det er et Princip, der fortærer Alt, lader Intet bestaae. Det blivende Prius, der drager alle Potentser magisk til sig (som ruhende Wille). Træder det derimod frem saa støder det de høiere Potentser fra sig og dog vil det holde sig i sin Centralitæt, og ikke tilstaae, at det er entgeistet. Kampen er mell. dette Princip, der vil være über-material og de høiere Potentser. Det er det samme Moment som i Naturens Vorden. Ethvert Element vil gjøre sig til Centrum, medens en høiere Magt sætter det som Peripherie. Det er Astralsystemet, Naturens Ur-Princip bliver Verdens-System. Zabismus (af Seba Hær) den himmelske Hær. Det er ikke det Legemlige i Stjernerne der er Gjenstand for Tilbedelse, det er det egl. Astrale, der er det Ueber-körperliche, det er den i alle sideriske Bevægelser til Grund liggende Grund, ikke en enkelt Fremtrædelse fE Solens velgjørende Magt. Hverken ved sandselig Fornemmelse ell. ved Tanken kom de til dette System, men Mskets Indre var sat med i hiint sideriske Princip. Mskene levede derfor og omstreifende, nomadisk. Det var den samme Nødv., der laae til Grund for det sideriske Princip og deres nomadiske Liv. De saae i de sideriske Forhold et Forbilledet af deres eget Liv. Den ældste Religion er saaledes i en vis Forstand Monotheisme, forsaavidt som det kun var eet Princip, der var Gjenstand for Tilbedelse.

B) Underordnelse af det hidtil herskende Princip under de høiere Magter, det vil her blot sige, Principet gjør sig overvindelig, uden virkeligt at være overvundet. Før var Principet Ouranos som Himmel, Hersker. Nu bliver Principet qvindeligt. Ourania. Sabismen er ikke Mythologie. Mythologie opstaaer først ved successiv Polytheisme. Paa den første Gud følger en anden; thi Ourania er blot Overgang. Her have vi de første historiske Folk, hvor allerede Stjernetilbedelsen bliver materiell, saaledes naar Perserne dyrke de bestemte Himmeligemer, Sol, Maane. Det er det Mater[i]elle. De offrede og til Ourania. Babyloner, Assyrer, Araber. hos Babylonerne heed det Melita. Den anden Gud er

allerede antydet hos Babylonerne ved den Skik, at enhver Kone maatte for at ære Melita begaae et offentligt Ægteskabsbrud i hendes Tempel. Hos Araberne træder denne anden Gud frem som Ouranias Søn Dionysos. Det er vor anden Potens, som overvinder hiint Princip, det er den befriende Gud, men han kan kun virke successivt. Heraf de forskjellige Forestillinger om Guden, forskjellig m:H:t: det Øieblik, hvori han først fødes til Virkelighed, forskjellig m:H:t: Begyndelsen af hans Virken, i Fuldendelsen. Den Tid, vi her betegne er den fredelige Bestaaen af Ourania og denne anden Gud. Det er det sande msklige Livs Gud.

C). Striden mell. Principet, der er vordet overvindeligt og den Potens, der fører det tilbage til sit an sich. Her er ny Afdelinger m:H:t: Successionen i Kampen.

1) Bevidstheden modsætter sig den befriende Guds Virksomhed. Det var kun qvindeligt mod denne anden Gud saa længe han ikke virkede, men som virkende strider hiint Princip nu imod. Phoenicer, Syrer, Chartager. Baal, oprindelig Navn paa Ouranos. Han anerkjender ikke den anden Gud, men har ham dog ved Siden af sig. ligesaa Molok, Chronos. Den befriende Gud viser sig kun, eftersom han overvinder hiint Princip. Den befriende Gud bliver et Mellemvæsen, her er han som Gud i Negation, han maa erhverve sin Guddom. Phoenicernes Hercules. Heracles er en Forløber for Dionysos, han er den uden for sin Guddom satte Guds Søn. Chronos er den falske Gud, han kan ikke udelukke ham fra Seyn, men fra Herredømmet og Riget, ligesom Messias i det Gl.T. fremstilles som den lidende i en Tjeners Skikkelse. Hos Grækerne hæver Heracles sig virkelig til Gud efter overstandne Besværligheder.

2) Overgangen dannes atter her ved et qvindeligt Væsen. Chronos bliver qvindelig det er Cybele. Her ere de Folk, som følge de phoeniciske og cananæiske Folk. Phrygerne, Grækerne, Rom (hvor dog Cybeles Dyrkelse altid blev religio peregrina) Ved Ourania blev Processen mulig, ved Cybele bliver den virkelig i afgjort Polytheisme.

3) den fuldstændige Polytheisme.

ægyptiske; indiske; græske.

Principet for Mythologien er en successiv Fremtræden af Potentserne. Først er der kun een Potens (Ouranos), derpaa en anden Potens bestemt til at overvinde. Den første Overvindelse af B ell. hvad man kunde kalde dens til-Grund-Læggelse $\kappa\alpha\tau\alpha\beta\omicron\lambda\eta$ er Ourania. Fra Ourania til Cybele er kun to Principer, nu er det virkelig Overvindelse, nu bliver det Underlag for det, der egl. skal være, og saa har vi med Totalitæten af Potentser at gjøre. – Den hele mythologiske Proces

bevæger sig kun om disse 3 Potentser. De ere Aarsagerne og som Herrer og Guder for Bevidstheden ere de væsentlige Aarsager. I A (1^t Epoche) er den udelukkende Gud, i B den anden Guds Kommen, hans Fødsel C, den tredie Potens^s Kommen. Aanden kan først komme, naar det Uaandelige er bragt til Expiration. Den virkelige Overvældelse.

Fra Potentserne maa adskilles de materielle Guder, de der ere medopstandne med de egl. Aarsager, θεοι γεννητοι. Man maa adskille de formelle og de materielle Guder. I den første Periode, hvor Principet vil beholde sin Centralitet, men ikke kan, sonderer det sig for Bevidstheden i flere Elementer, der af de sideriske Guder, der ere bevirkede, høre ikke med til Aarsagerne. – I anden Periode er Ourania og Dionysos de formelle Guder, de egl. virkende; de materielle Guder ere Stjerne-Guder, Levninger fra Sabismen, de gaae mere og mere over i det Materielle. – I tredie Epoche er det Chronos og Heracles der ere de virkende Guder; Chronos er uorganisk. Denne uorganiske Tid har Grækerne ogsaa gennemgaaet. Den egl. Fetischisme hører hjemme i den uorganiske Periode, det er den stupide Tilbedelse. – I det følgende Moment staae Cybele og Dionysos ved Siden af hinanden. Cybele er magna deorum mater. hun er Moder til de materielle Guder, som opstaae idet Processen begynder. Gotter Vielheit er en simultan Polytheismes, Viel-Gotterei er successiv Polyth. – I disse 3 Potentser er Mythologiens egl. indre Forstand indeholdt. Denne esoteriske Forstand faaer Mythologien først i Slutningen. Fra Cybele af kommer den tredie Potens med, saa snart den første Potens er mægtig til at overvinde den anden. Fra nu af har enhver Mythologie alle Potentser. Men hvorledes forklarer vi saa Forskjelligheden? Det ligger deri, at Alheden af Potentserne altid viser sig forskjellig. Her er atter 3 Momenter mulig, om end enhver Mythologie har alle 3. – den ægyptiske har den heftigste Kamp med det blinde Princip, som vel er bekæmpet; men anstrænger sin sidste Kraft. Det er Typhons, det reale Principis Dødskamp. Osiris er den gode Guddom. Seiren er uvis, snart sønderrives T. snart O. Først naar Horos kommer, den tredie Potens, er T overvundet. Isis er det med Gud forbundne Princip som svæver mell. T. og O., indtil det føder Horos. T. bliver selv Osiris. Han er nemlig kun i Modsætning til Osiris, forvandlet til Osiris er han usynlig, Underverdenens Gud. Den anden er Osiris selv. Den tredie er Horos der er Geist. Disse ere de formelle Guder. De materielle opstaae ved Kampen og i den, og ere ligesom de zittrende Lemmer.